

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a este de 2 ori: Mercurul si Sambet'a, Folia una data pe septimana. — Pretulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 16 fl. v. a. pe unu anu sau 40 doldeci, or 8 galbini mon. sunatoria. Se prenumera la postulu c. r. si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari sau mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de facare publica. Fara depunerea acestui pretu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 119.

Braslovu, 24. Decembre 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Contributiunile Transilvaniei.

(Capetu din Nru trecut).

Administrarea justitiei:

Tribunalulu de 2. instantia seu tabl'a régésca din M.-Osiorheiu costa	61,159 fl.
Trib. de inst. 2. in Sabiiu	30,114 „
Trib. penalu (pedepsitoru) din M.-Osiorheiu	21,993 „
Tribunalele de prim'a instantia din comitate etc. cu tote ramurile, cu prinsori, premii, diurne scl.	528,969 „
Platile mai multoru amplotiati, carii inea totu se mai afla in disponibilitate	125,000 „
Pensiuni pe vietia	29,195 „
Gendarmier'a in spese ordinarii si extraordinarii; cumu si pensiuni	460,152 „

Din concursulu tuturor sumeloru consemnate pana aici ese sum'a totala a bugetulu Transilvaniei pe 12 luni 3,404,919 „

Eara fiinduca anulu 1864 se va socoti astadata pentru tota monarchia de 14 luni, pentruc'a adeca dela 1. Jan. 1865 inainte asiá numitulu anu militar se se intalnesca cu celu solaru, de aceea s'au mai aruncatu inca si pe Noemvre si Decemvre 1864 pentru tote ramurile servitiulu publicu inca 512,305 fl. v. a. Ci noi acesta impregiurare din urma o insemnamu aici numai cá prin trecatu, din causa, ca scopulu nostru ce ne prefiseramu in acesti articuli, cere cá se ne tienemu in ochi numai sum'a bugetulu ce respunde la unu anu intregu de 12 luni.

In catu pentru 100,000 fl. v. a. preliminati pentru coperirea speseloru dietei in decursulu anulu 1864 comisiunea finantiala in operatulu seu f. 4 a fostu de acea opiniune, cumaca acesta suma ar trebui se se coperi din fondulu provincialu, eara nu din visteria statulu, si ca o vota astadata cá anticipatiune (Vorschuss, cá nnu imprumutu) numai pana la regularea definitiva a trebiloru tierii nostre. Cas'a deputatiloru a priimitu acesta opiniune de conclusu alu seu, pentruc'a nimeni nu a vorbitu in contra.

Asiá dara Transilvani'a din o suma canu de 12 milione, catu platesce pe anu in contributiuni directe si indirepte, cumu si in unele crescaturi reprimesce in trebuintiele sale deadreptulu pe 1 anu trei mil. patru sute patru mii noua sute nouespedieci fiorini, eara prisosulu intra in visteria statulu.

Aici mai insemnamu odata, ca Transilvani'a platesce mai multu de 11 mil.; ci noi aici nu avuramu cuventu de a computá si sum'a de 1 mil. si vreo optu sute mii ce ese din crescatur'a cea mare destinata pentru fondulu despagubirii urbariale, cumu si cea mai mica din care se incurca fonduletiulu tierii (für Landeserfordernisse). Cu aceste statulu nu are si nu trebuie se se administre a casa in tier'a nostra. Remane deci, cá in deductiunile nostre ce póte fi ca voru mai urma, se cercetamu, spre ce scopuri se intrebuintiesca de catra imperiu prisosulu aprópe de siepte milione ce ese dela Transilvani'a, cumu si deca acesta

suma este de ajunsu, seu e prea mare, seu e prea puina in comparatiune cu sumele, pe care le platescu celelalte tieri ale moarchiei: Deslegarea acestoru cestiuni cere precumu póte vomu fi mai observatu, unu stadiu seriosu, greu si castatoru de multa ostenela; totusi simtimu o mare trebuintia cá cineva se si supuna umerii sei si la acesta. G. B. —

Contributiunile Transilvaniei in referintia catra finantiele imperiulu austriacu.

I.

Diplom'a leopoldina din 1691, sanctiunea pragmatica 1744, repetitele juraminte depuse cu ocaziunea esirii diplomeloru inaugurale dela mai multi domnitori, in cele din urma trecerea in cartea legiloru a diplomei din 20. Oct. 1860 si a patentei imper. din 26. Fauru 1861 au legatu pe marele Principatu alu Transilvaniei catra dinastia si catra imperiu, precumu se dice in terminii legiloru, „nexu indivisibili et inseparabili“. Totusi acestei legaminti s'au pusu si óresi-care conditiuni constitutionale. Conditiiunile privitoare la darile publice le atinseseramu in art. nostrii de mai nainte. Destulu atata, ca Transilvani'a inca este datore a porta nu numai spesele din laintru cá tiéra autonoma, ci a concurge totuodata si la coperirea speseloru, care privescu afacerile imperiulu, comune tuturor provinciiloru lui.

Din aceste consideratiuni scurte resulta tnele intrebari, care in dilele acestea ocupa din nou si forte seriosu mintile celoru mai buni patrioti din Ungari'a si Croati'a si a caroru deslegare bate mereu si la usile locuitoriloru Transilvaniei.

Care este sum'a receruta neaparata pentru coperirea trebuintieloru publice ale Marelui Principatu Transilvani'a cá tiéra autonoma, inse nu suverana?

Care este sum'a ce se presupune, ca ar avé de a contribui Transilvani'a din alu seu la conservarea imperiulu austriacu cá statu suveranu, in care prin acte de státu a trecut si suveranitatea ei.

Se póte cá Transilvani'a se contribue atata catu i se presupune?

Cine e in dreptu de a defige sumele trebuintiose acasa in Transilvani'a?

Cine are dreptulu de a regula si defige sumele recerute pentru centrulu imperiulu?

Marturisimu, ca dorinti'a nostra ar' fi, cá se damu acestoru cestiuni o deslegare catu se póte mai lamnrita, ceea ce inse pre lenga tota bun'avointia si pre lenga totu zelulu, ne este curatu preste putintia intr'o Folia periodica atatu de mica precumu este si Gazet'a; caus'a este, ca pertractarea unoru cestiuni ar' cere cate unu tomu marisoru. Deci noi aici ne vomu margini numai la nesce aieptaturi seu aratari cumu amu dice cu degetulu; eara purcederea mai de parte pre aceste carari o concredemu dietei, asup'a careia cade strins'a datorintia a deslegarii acestoru intrebari, pe care nu apuca a le deslega mai nainte de a inarticula diplom'a din Octomvre si patent'a din Fauru, de unde apoi intre altele urma si acea confusiune forte neplacuta, ca unii ómeni mersera cá se cersiesca de acolo, de unde póte fi, ca ei ar avé se pretinda, seu póte, ca n'ar avé nici a cersi nici a pretinde,

oi numai a recunoște, ca de unde n'au datu catu ar' fi trebuitu se dè, nu au neci dreptulu se ia cu periculu de a sparge si mai tare prin autonomi'a tierii.

Intr'aceea se ne apropiamu de scopu, se o facemu inse acèsta nu confundandune si retacindu prin teorii inca nelamurite; ci se ne punemu — celu pucinu astadata — pe terenulu fapteloru complinite si se manecamu din aceleasi.

Cancelari'a transilvana sèu adeca ministeriulu responsabilu alu coronei pentru Transilvani'a arata in preliminariulu seu trebuintiele anuale publice din Transilvani'a cu o suma ce jóca între 3 milioane si 3 pana la 4 sute mii fl. v. a *) Noi inse, carii din partene inca amu cercetatu cu deamenuntulu acelea trebuintie, sustienemu (sustinemus, defendimus, behaupten), ca aceleasi specificate de catra susu numit'a cancelaria in preliminariulu seu spre a fi mai de ajunsu coperite ceru pe cate unu a nu sum'a rotunda de 3¹/₂ mil. Eara acèsta suma anuala cá ordinaria amu cutesa se o prelinamam pe cate trei sèu cincii ani inainte.

La sum'a de susu se mai cere neaperatu coperirea intereselor anuale ce trebuie se se platésca dela 70 mil. datorii urbariale regulatu cate 5⁰/₁₀ in suma de alte v. a. fl. 3¹/₂ mil.

Transilvani'a e condamnata de sòrte pentru cá se platésca acesteia interese pana atunci, pana candu va fi in stare de a plati sèu rafui capitalulu intregu. Ei dara acèsta plata a capitalulu inca trebuie se se incèpa canduva, pentruca cine se nu dorésca a soapã tier'a de acèsta nevoia si greutate incai in a trei'a generatiune socotita dela 1848 inainte. Se punemu pe unu momentu, cumuca tier'a ar voi se si incèpa a plati creditoriloru cate ceva si se mai adaugemu, ca acestu inceputu s'ar face la 1. Jan. 1865, adeca preste unu anu si de atunci incolo mereu pe fiacare anu cate unu milionu, pentruca asia déca nu in 50, incai in 70 ani se'si veda nepotii nostrii tier'a usiorata de acea sarcina.

In acestu modu spesele anuale ordinarie ale Transilvaniei ar' fi pe anu cate optu mil. fiorini.

Credu, ca susu-insemnatele trei cifre sumate la unu locu nu voru fi trase de catra nimini la indoiéla, ci voru fi recunoscute cá neaparatu recerute la portarea afaceriloru si a nevoiloru tierii. Din bugetulu ordinariu dupa a nóstra convicțiune nu se pòte scadé nimicu, ceea ce vomu demustra mai pre largu si cu alta ocaziune. Va crede inse cineva, ca din interesele urbariale se va poté micșiora. Las', ca noi ceremu voi'a cetitoriloru de a ne poté indoi despre asia ceva; dara apoi mai intrebamu: Fi-va tieruti'a nóstra condamnata de a remané totu stationara, totu in parasit'a pusetiune in care se afla pana astadi? Neci odata drumuri asternute mai multe decat sunt cele facute pana acumu? Neci odata regularea Murasiulu' incai pre catu s'ar poté mediuloci cu 2—3 mil.? Neci odata parte de garantia pentru vreo cale ferata propria transilvana? Si neci odata alte institute publice comune tuturor locuitoriloru si naintatòre de prosperitatea tuturor?

Se intielege, ca unele cá acestea ar' cere pe fiacare anu cate unu bugetu extraordinariu, acelasu inse ar trebui se se impartia pe 15 sèu 20 ani inainte si treptatu, pentruca intreprinderi mai mari nu se potu efeptui dintr'odata.

Eata deci, ca in totu casulu sum'a cea mai mica receruta pentru trebuintiele si nevoile tierii nu pòte fi pe anu mai mica decat optu milioane fiorini. —

Cu atata credemu, ca amu respunsu la prim'a intrebare pusa la inceputulu acestoru cercetari ale nóstre.

Trecemu la intrebarea a dou'a. (Va urma.)

Brasiovu in 24. Dec. Érna grea, geru aspru! óspele celu neplacutu si sugrumatoriu de activitatea vegetatiunei a luat frenele pe la noi, amenintiandu cu asprimea sa intocma cá si unu despotu neecorabilu tuturor celoru ce cutédia a i se uita in frunte.

Acumu pòte ca va mai slabi epidemi'a sèu versatulu micu între prunci — precumu si scarlatulu, care au raritu fórte tare pana si bancele scóleloru. Intocma va ajutá si la inctarea bólei de vite, care incepe a se rari. De altufeliu starea sanatatii in genere nu e periclitata, numai de receli la picioare se ne ferimu cu tóta scriositate cercumspectiunei.

— In cercurile sociale obiectulu discursuriloru inca totu sunt debaterile din senatulu imperialu, si proclamatiiunile Kossuthiane, de cari s'au ingretiosiatu si órecumu indignatu

totu sufletulu romanu. — Neguțiatorimea astèpta cu nerabdare resolvarea senatulu imperialu spre a afla medilòce, cari se redice tóte pedecele, ce facu se plutésca comerciulu si pe cari le asternù D. dep. Baritiu; si dupa discnsiunea acestui obiectu se afla si mai nerabdatòria, a vedé, ce va face ministeriulu de comeroiu in caus'a usiurarii sèu delaturarii aceloru pedece?! Le cetesci o seriozitate printre cretiele fruntiloru si o ingrijire mare pentru viitoriu; credeti inse, ca mai multu se ocupa cu discurse si despre eventual'a posibilitate a repropumperei epocii continuatòrie dela 1849 in Ungari'a, cu tóte, ca acesteia sunt si manevre de a stòrce dela regimu supremati'a loru constitutionala. —

Ungari'a cu incercarile cele mai pròspete ale magnatiloru, cari implura Vien'a influintiandu a stòrce o impacare dorita cu regimulu, inca e obiectulu discursuriloru si din tóte brosiurile, 2 sèu 3 cate au esitu acumu de curundu despre obiectulu acèsta, nu aflamu neci o apropiare de impacare, decat totu numai paie de cele imblatite, din adres'a lui Deák in diet'a din 1861, si de Zay si Ivanka inainte de aceea. Ungarii nu se multumescu fara de restituierea constitutiunei loru din 1848, care fara uniunea Ardealulu'ér nu se pòte concepe, dicu cei cu minte, prin urmare noi p'aici cauta se visamu si de eventualitati neprevédute; pentruca numai atat'a apropiare cata se vede din brosiuri si jurnale, adeca: „Cá se se chiamo diet'a Ungariei catu mai curundu, ca ea e competinta a se invoi, ér' guvernulu se propuia in propusetiunile regie si schimbarele ce afla neconditionat de a se stramutá“, atat'a apropiare nu-o aflamu neci decumu calificata de a se poté multumi neci regimulu, neci nationalitatile celelalte din Ungari'a; pentruca diet'a maghiara va fi compusa ér' prin alegerile cu focósieloru si sparseloru de capete si urm'a va fi mai rea apoi si decat inceputulu. Acèsta e convingerea tuturoru. Constitutiunea feudalistica ar' multumi ér' numai pe nobilime, inse si atunci ar' fi éra vai de omu si de nationalitatea nóstra, cumu scimu de multe sute de ani; si apoi luptele nóstre dela 1860 incóce — nu sciu cumu se le numimu: constitutionale ori „cápe, rapetionale“ — nu ne apromit neci unu tempu saturninu neci o epoca de fratietate si concordia. — Neci acumu n'avemu nemicu, n'avemu, pentruca n'avemu **limba** oficiósa, n'avemu **academia nationala** si déca n'avemu acesteia, eu dicu, ca n'avemu nemica; — dara celu pucinu speranti'a totu mai avemu, ca dupa celea lucrate si eluptate in dieta in restimpulu anululu acestuia, continuinduss vomu reesi si la o stare mai lamurita si mai indreptata, mai consideranta, nu numai pe chartia si in apromisiuni, ci si in fapta. —

Cu de acesteia discursuri incheiamu anulu luptei pentru **limba** si egal'a indreptatire **politica nationala**. Lupt'a nea fostu infricosiata! — Macaru de ar' fi si rezultatulu ei coresponsatoriu luptei, ca atunci amu poté dice, ca in anulu 1863 lupta buna amu luptatu! Se traiésca toti acei **eroi** de lupta, cari au purtatu aquilele, cari au cantatu clasiculu luptei indreptatirei politice nationale, si au combatutu cu arm'a cuventulu incercarile sofisterismulu, unde numai i au intempinat amenintiarile lui. — Ér' cunun'a victoriei victorieiloru va decora numai fruntea aceloru, cari invingundusi patimile voru sci cladi si o templa de concordia pe locululu ultimei lupte!!! Semnalulu la Concordia l'amu veditu si l'amu cetitu si in Nr. Gazetei 116; elu a esitu din adunculu animelor, unde nu strabate meschinismulu.

Barbatulu, care 'si intinse man'a si 'si deschise in publicu camerele animei, cá se vedemu tóte anghiuirele ei, — cumu si pentru cine batu mai cu dorere, — e unu Hercule, fratiloru, si in simtiulu seu nationalu; si in giurulu unui atare satelitu, dupa acèsta impregiurare, ne aflamu atrasi si mai tare a ne concentra stim'a, iubirea si increderea nóstra, cá intr'unu parinte d'entre parintii, cari ne cèrta, pentruca ne iubesc, si vré, cá cu or-ce pretiu se ne ferésca de cursele, in cari ne ar poté arunca vreo preoipitare sèu metechnele straine ale celoru, ce se arata la vedere ultraisti, cá pe suptu mana se pòta lucra in prejudiciulu intereselor nóstre. — Peatr'a reconstruiri edificiulu concordiei s'a asediatu in anghiu si la nascerea Mantuitorulu se damu man'a cu totu intr'o unire la noue lupte pentru imbunarea sortii nóstre, care se afla inca in dorerile nascerii, si are lipsa de doctori cu potere si mari influentie. —

— Merita recunoscintia publica DDnii Weiss & Scriba, cari 'si implinira apromisiunea, dandu pentru scolarii cei seraci fara deosebire 20 fl. v. a. spre impartire din venitulu „Panoramaei“, afara de vreo 200 de bilete, date

*) Beilage zum Staatsvoranschlag für die Finanz-Periode 1864, I. Band, V. Heft. Siebenbürgische Hofkanzlei.

gratisu la invatiacei mai seraci. Totuodata facemu atentu On. Publicu, cumuca espositiunea a doua este foarte interesanta si se tiene numai preste serbatori, apoi se va deschide a trei'a espositiune.

— Calendariulu pentru poporulu romanu se afia in mai multe sute de esemplare la tipografi'a Römer & Kamner. Pretiulu 30 cr. v. a.

Diétalu n'avemu nemicu de referatu. Comitetele din Sabiu pentru ordinea pe alegere si tribunalulu apelativu si au incheiatu lucrurile in direptiunea sciuta; ear' cea pentru desarcinarea pamentului va avé a face 5 propusetiuni la dieta, care abia se va readuná pe la inceputulu lui Februaru.

Gherl'a, 16. Decemvre 1863 (str.) Diu'a de 16. Noemyre, in care P. O. D. Simeon Bocsa, prof. tractului nostru, dupa ce ne conduse cu tota intieptiunea in iubire fratiéca 19 ani, si luá diua buna dela noi, preotimea tractului Gherlei, — si se duse cá parochu in Jclodulu mare si protopopu Logiardului (Lószárd) — fú pentru noi o di de mare dorere!

P. O. Dsa a fostu unu spiritu neadormitu intr'unu parinte bunu si ingrijitoriu; elu s'a nisuitu a lumina, imbunatatati si a infrumsetiá altarele lui Christosu; a organizatu scólele poporale cu multe sudori si neobosita energia adacundule in stare de modelu. Prof'a Sim. Bocsa cu maniera cea blanda si spiritulu pacii, care l'au desvoltatu in afacerile lui celea oficióse si sociale a fostu toturoru tóte; pentruca fiacare din noi déca amu alergatu cu incredere la acestu parinte spre asi dobandi si vindeca anim'a ranita de fatalitatile vietiei, s'a re'ntorsu mangaiatu cu balsamulu svaturiloru celoru parintiesci si inbarbatat la sacrificiu, spre purtarea crucei vietiei pamentene.

Noi dara preotimea tract. Gherlei impletimu acestui parinte si frate in vi'a Domnului departatu din sinulu nostru o cununa de aducerea aminte tiesuta din curatiani'a simtiuriloru nóstre pe care o alaturamu lenga cunun'a meritelorui lui puse pana acuma in vi'a Domnului. — Ddieu se'ti fia scutu! ca noi nu te vomu uitá! —
Preotii tract.

TELEGRAMULU „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Bucuresci, 5. Januariu 1864 la 1 óra 20 min, sositu la 1 óre 40 min. dupa amédiu.

Dumineca municipalitatea din Bucuresci presentá felicitatiunile sale Principelui in sal'a tronului. Respunsulu Principelui se primu cu acclamatiuni; Metropolitulu cantá Te Deum, ordoná insusi ceremonie in tóta Romani'a; districtele tramisera o multime de adrese de felicitatiuni; prin districte se deschisc din indemn proprin subscriptiuni spre a se cumperá tunuri si a se oferá o recompensa nationala Dlui Negri. — Sciri despre o concentrare rusésca in Besarabi'a. —

CHRONICA ESTERNA.

In Itali'a la graniti'a austriaca incepu a se indesá pichetele si miscarile mai via voru casiuna concentrari de armata austriaca la granitia. Garibaldi cu Mazzini au datu man'a si regimulu cu greu ei va mai opri. —

DANIA. Trupele esecutiunei germane au inaintatu pana la Rendsburg; ducele Fridericu a sositu la Kiel, si fú proclamatu de Domnoriu in tóte locurile cu entusiasm. —

ANGLIA dechiara intr'o nota oficiala tramisa la Francfurtu, ca intrarea trupelor germane in Schleswig va provocá pentru Angli'a momentulu de a dá or-ce ajutoriu regelui Christianu. Franci'a protege pe Dani'a, cá fosta aliata si cu unchiulu seu; ear' catra solulu lui Fridericu Holsteinesu inca s'a dechiaratu, ca elu, care apará principiulu nationalitatiei in sudu, nu va fi in contrai in nordulu Europei. Germanii se temu de acestu principiu alu nationalitatiei, si ar' vré, cá caus'a Schleswig-Holsteina, cu tóte, ca e cu ochi, cu spren-cene, totusi se nu se puna in cumpan'a principiului nationalitatiei, care pórtá si ghiab'a de votu universalu. —

FRANCPA. Parisu, 1. Januariu. Imperatulu Franciloru in adresarea s'a de anulu nou catra corpulu diplomaticu dise, cá dorintiele acestuia se fia unu auguru fericitu pentru anulu in care intramu. „Cu tóte dificultatile, cari au produsu unele eveneminte in deosebite parti ale lumii, Eu amu incredere, cumuca prin spiritulu celu impaciuitoriu, care insufletiesce pe suverani ele se voru delaturá, si vomu susutiené pacea. — Éra Gazet'a de „France“ dechiara, ca an. 1864 va fi anulu mortiei tractatelorui dela 1815 si primulu anu alu noiei ere europene.“

ROMANIA. Bucuresci. (Urmare din Nrulu trecut.)
D. Cogalnicénu danduse josu de pe tribuna:

„Domniloru, n'amu nevoia a ve areté importantia acestei cestiuni. Camer'a din Moldov'a si cea de aici au espresu de atatea ori tractarea acestei cestiuni in tíera si pentru tíera. Tíer'a se multimesce si cata se fia datória Domnitoriului, care a subsemnatu, fara neoi o indointia mesagiulu ce iamu prezentatu, renuciandu la unu triumfu diplomaticu. N'are fia care decatu se consulte anim'a sa si se se pronuncie in ácéstá mare cestiune nationale. Ministeriulu vine astadi in numele Romaniei, a atatoru voturi ale tíerei si ale Dv. se ve propune acestu proiectu de lege. Simtiemintele nu s'au potutu opri a nu erumpe chiaru acumu aci in camera. Guvernulu este gelosu de atatea aprobari.

„Impregiurarile sunt gravi. Ve conjuramu se renduti o comisiune de urgentia si se dati astadi indata votulu Dv., pe care l'ascépta tíer'a in nerabdare.“

D. C. A. Rosetti scalambanduse pucinu, incepe: „Dloru, intr'o cestiune asia de mare asi fi suferitu si eu aplausele tribunei (!) sustienu si eu urgentia.“

„De unu anu, adunarea a cerutu dela guvernulu acestu proiectu, si guvernulu nu l'a adusu la adunare. In faci'a impregiurariloru actuali, a disu D. ministru (D. C. A. Rosetti urca si scobóra vocea innecatu de mare nemultumire); ei bine, in faci'a impregiurariloru actuali, nu trebuie se ne preocupamu noi de locu de cestiune? Trebuie se ne ocupamu, Domniloru, spre a sci ce votamu, de votamu. Ministeriulu este datoriu se comunice camerei tóte dosariile. Se ni le dea daru. spre a studiá cestiunea in fondulu ei in comisiune.

D. Cogalnicénu. „Ve repetu, Domniloru, alegeti de indata comisiunea si-i vomu comunicá de vroiti cate dosare veti pofti. Nu sicanati inse cestiunea, déca esista patriotismu in pepturile Dvóstra. Adi proiectulu guvernului trebuie se devine faptu implinitu. Lasati sicanele.“

D. Vernescu. Ce felu, Domniloru, comisiune? Ce vreti cu comisiunea? ce vreti se cereti ministeriului? Vreti se sciti ce au lucratu strainii? Ce! nu cunósceti astea? Comisiunea n'are ce face, n'are ce vedé, n'are ce reportu se face, prin urmare sum in contra comisiunii.

D. Cogalnicénu. Ce poftesce D. Rosetti? si ce poftiti, Dloru, se sciti? Ve declaru, ca cea d'anteiu nota, cea d'antaiu chartia, séu cumu veti vré s'o numiti, este reportulu nostru catra Domnu si proiectulu ce vi-lu damu. Aceste, aceste sunt actele de candu amu venitu noi la ministeriu. Ce vreti? N'avemu dosariu. Spre a resólve ácéstá cestiune, intrebatu anim'a Dvóstra. Voiti acte? Ei bine sunt, Domniloru, acte de ministri, cari au chiamatu pe consuli in ácéstá cestiune. Lasati aceste acte pentru istoria. Catu pentru proiectulu de facia, consultati anim'a Dvóstra. Archiv'a acestei cestiuni nationale este anim'a fia-caruia.

Este foarte greu a se descrie transportulu, cu care a pronunciatu D. ministru primariu ultimele cuvinte.

D. Lascar Catargiu. Presentarea acestui proiectu de o data, cererea de urgentia de odata, pe mine unulu nu me luminéza. Voiescu lamurire, se se numésca o comisiune, cumu a cerutu chiar' D. ministru la inceputu. Comisiunea se ne face reportu si se ne spuna unde sta cestiunea.

D. Boerescu. Intiegeti, Domniloru, ca comisiunea nu póte avé neci o misiune in ácéstá cestiune asia de cunoscuta de tóta tíer'a. Istoricultu cestiunii n'are nemicu cu cestiunea, si comisiunea n'ar puté face de catu istoriulu. Déca comisiunea ar veni cu reportulu numai asupra proiectului, inca e de prisosu, fiindu ca noi suntemu aduncu patrungi de cestiune, si cea mai buna comisiune póte fi camer'a intréga“

D. Vasescu. „Proiectulu de adi e o cununa pentru ministeriulu actualu.

D. Cogalnicénu. „Pentru Mari'a S'a Domnitoriulu.“

D. Vasescu. „Pentru guvernulu actualu.“

„Se presupunemu inse, ca cestiunea de afara ar fi grave. Ce avem noi a face cu impregiurarile de afara? Cumu s'a tractatu cestiunea, n'avemu tréba se scimu; putem sci mai tardiu, dara adi nu. Adi se ne ocupamu cu proiectulu, se lucramu independinte de comisiune, si dupa votu puteti numi acea comisiune.“
(Voru urma.)

Bucuresci in 30. Decembre 1863. V'amu fostu vorbitu in urma despre cestiunea cea importanta a monastiriloru inchinate. Acést'a cestiune vinl de a fi definitivu otarita.

In siedinti'a din 13/25. Dec. adunanti'a romana legislativa a votatu in unanimitate, lipsa 3 voturi, in mediuloculu aplauselorui publicului si a deputatiloru insisi Proiectulu legeri urmátorie:

„Tóte averile monastiresci din Romani'a sunt si remanu averi ale statului.“

Acestu votu nationalu reasiédia pe Romani'a in posesiu-

nea unei rente (venitu anualu) de donesprediece mil. franci, cari' s'aru fi fostu pierdutu, in totu anulu pe dincolo de frontierele nóstre, aruncati numai in ventu, spre cea mai mare dauna a Principatelor unite. —

Cu tóte, ca drepturile tierel sunt absolute, nenegabile, cu tóte, ca pretensiunile monastirilor straine nu au nece o basa legala, guvernulu totusi nu a voitu, cá aceste monastiri se aiba celu mai micu preteestu de a striga, ca e despoliare. Elu leau acordatu unu daru de 81 mil. piastri, oferiti mai cu séma spre a sustiene la Constantinopole o scóla crestina si unu spítalu. —

Scirea despre acestu votu s'a priimitu in tóta tier'a cu celu mai viu entusiasmu. —

Sér'a capital'a fú iluminata dein propriulu indemnu alu locuitorilor, cari intr'unu concursu nemarginitu cu tortiele aprinse se indrepta catra palatulu Principelui Domnitoriu, unde facura se se auda aclamatiunile cele mai calduróse. O parte din cetatiani se duse dupa aceea, totu cu aceeași solemnitate, pe la diversele resiedintie ale agentiloru si consuliloru generali ai puteriloru garante, pe cari totu asia iau salutatu cu aclamatiunile lor.

S'au bagatu de séma, ca otelulu agentiei ruse, care de ordine erá deschisu, in sér'a acést'a fú inchisu.

A doua di, o deputatiune a adunarei au prezentatu Principelui Domnitoriu felicitatiunile reprezentatiunei nationale.

Acést'a este o adeverata serbatóre publica, astufeliu de serbatóre, incatu diurn. „Buoiumul“ o propune de a se inscrie in numerulu solemnitatiloru celoru mari oficiale.

Diurnalele au tiparitu acestu votu cu litere de auru.

O fapta, care are importanti'a s'a, si inca fórte seriósa in asemenea cestiune, este, ca Presiedintele Adunarei, Santi'a Sa Metropolitulu Nifonu, a terminatu siedinti'a camerei prin cuvintele urmatórie, pronunciate cu cea mai viua misicare si cu unu tonu fórte solenelu:

„Cá Presiedinte amu anunziatu rezultatulu scrutiniului; si acum'a binecuvantediu cá Parintele besericei romane, cá Capu religionariu alu tierel, votulu, care l'ati emis, si rogu ceriulu, cá se binecuvinte lucrarile adunarei.“

Dupa cumu dicu si diurn. tierel, eaca unu margaritariu frumosu si scumpu s'a adaugatu la acel'a, care au infrumseatiu prin Uniunea Principateloru Corón'a Principelui Alexandru Joannu!

Se atribue mai cu deosebire cu celu mai viu interesu o grea consecuintia a acestui votu, cea mai grea din punctu de vedere politicu, si aceea e, ca elu pune in realitate lovitur'a cea mai infricosiata, care s'a datu vreodata influintiei ruse in Orientu dela caderea Sebastopolei incóce.

Intr'adeveru acestea 12 mil. de franci adunate prin monastirille inchinate, devotate politice din S. Petruburgu, sustieneau aci si pe aiurea o armata de agenti rusi calugariti, carora le va lipsi de acumu inainte acestu mediulocu derapatoriu. Aceast'a e o armata clericala pusa in retragere, ca-ci Rusi'a, cu tóta iubirea cea afectata pentru splendórea besericei din Orientu, nu va astupá indata gaur'a, care a facut' o acestu votu in cuthiuti'a de pastrare a agentiloru sei.

Acestu actu mare politicu si economicu a fostu de altu-mintrelea prevediutu de mai multe luni incóce. Pe Archimandritulu Nylos 'lu urnira monastirille interesate catra curtile straine, spre a strigá: la ajutoriu! declarandu, cá totudeaun'a, ca s'a datu o lovitura intereseloru ceresci (besericesci) si ca monastirille nu se invoiescu la unu sacrificiu de o singura parala asupr'a acestoru venituri de 12 milióne, cu acestu cuventu influintiatoriu, ca ele nu au fostu decatu simple depositórie ingrijitórie — si alte adeveruri totu de acestu feliu, spre intrebuintiarea toturoru coterieloru clericale.

Intr'aceea D. Const. Negri, agentulu Principateloru-Unite la Constantinopole, infacisá lui Aali-Pasia o nota fórte positiva, prin care guvernulu romanu si-a facutu cunoscutu intentiunile sale; — si legea votata prin adunare nu contiene alt'a decatu conditiunile exprimate in acést'a nota.

Déca acést'a cestiune, care a fostu in procesu, litigiu, de 30 de ani fara de a ajunge la nece o deslegare, este in fine resolvata, déca Romani'a e scapata de unu asia greu si strainu tribut (?), onórea acestui resultatulu fericitu cuvine staruirei patriotice a Principelui Alexandru Joannu si actiunei nepregetatóre in acelasu timpu, in care s'a resoluatu D. C. Negri. — Nu e numai de eri de alalta-eri, ca acestu diplomatulu a lucratu la solutiunea acestei probleme. Inca su regi-

mulu lui Grigorie Ghic'a, acelu principe nationalu, care si elu s'a ocupatu totudéun'a de acést'a cestiune, D. Negri fú tramisu la Constantinopole, spre a apará acolo drepturile tierel in contr'a pretensiuniloru monastiriloru straine.

Romani'a in fine proclamá astadi recunoscinti'a s'a pentru acestu factu nationalu, a caruia suvenire nu va perí neci odata.

Septemana ultima

pentru cumperarea de sorti de a opta, prin ces. reg. directiune de venite loteriali garantata

MARE LOTERIA DE STATU

PENTRU SCOPURI COMUNU FOLOSITÓRE,

custatóre din 4118 castiguri

in suma totala de fiorini v. a.

30.00000

intre cari:

celu d'anteiu nemeritoriu princip. cu **100.000 fl.**

alu doilea " " " **50.000 „**

alu treilea " " " **25.000 „**

dupa aceea 1 nemeritoriu cu 10,000 fl., 1 cu 5000 fl., 2 à 4000 fl., 3 à 3000 fl., 3 à 2000 fl., 5 à 1000 fl., 20 à 500 fl., 40 à 200 fl., 40 à 100 fl., 2000 de serie cu castiguri à 20 fl. si 2000 à 10 fl.

SORTIREA NEREVOCABILU in 9. JANUARIU 1864.

Pretiuulu unui sortiu

3 fiorini valuta austriaca.

Loteria nu privata, ci de statu. — E numai unu feliu de sorti fara distingere de clase. — Numai unu pretiu de sorti. — Fiacare sortiu jóca in o singura tragere, pe tóte castigurile. — Fiacare numeru de sortiu alu unei serie trase póte face si unu nemeritoriu mare pe lenga castigulu de serie. — Indata dupa sortire se va dá consemnatiunea castigurilor. — Patrusprediece dile dupa sortire se voru respunde castigurile la cas'a loteriei in Vien'a (Salzgries Nr. 20) pe lenga infatiosiarea sortiului originale, detragundu-se competinti'a legala cinciprocentuala dela sum'e de castigu, nefindu deci de lipsa alipirea de marca de timbru. — Tóte castigurile, cari nu se voru redicá in terminu de 6 luni dupa sortire, adeca pana in 9. Iuliu 1864, fia caus'a ori-care va fi, voru deveni dupa § 9 alu programulu de jocu, spre folosulu institutulu filantropicu, pentru care se intreprinde aceasta loteria. Mai ou deamaruntulu se póte vedé din programulu de jocu, care se póte capatá la tote organele de vindere si se va dá lenga fiacare sortiu ce se va cumpará.

C. r. directoratu de venitele de loteria in Vien'a.

Publicatiune de concursu

pe doua stipendia de 315 fl. v. a. pe unulu de 63 fl. v. a. din Fundatiunea Ramantiana, si pe unulu de 120 fl. v. a. — din Fundatiunea Kleiniana. — Recurentii la acestea stipendia voru ayé pana in 15. Ianuaru 1864 dupa calendariulu nou, asi produce inaintea Ordinariatulu Metropolitanu greco-catolicu alu Albei-Julie concursurile sale cu recerutele testimonii prevediute.

Datu Blasiu 10. Dec. 1863.

2—3

Dela Ordinariatulu Metropolitanu.

Cursurile la bursa in 4. Ianuaru 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 71 cr. v. a.
Augsburg	—	—	118 „ 75 „
London	—	—	118 „ 30 „
Imprumutulu nationalu	—	—	79 „ 85 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	72 „ 60 „
Actiile bancului	—	—	784 „ — „
„ creditulu	—	—	179 „ 90 „

Acumu incetésa abonementutu pe a. 1863.